

Jämställdhetsanalys - Trygghet

UNIK - Ungdomars nöjeskvällar i
Karlskoga

Rapport

Innehåll

1. Inledning	3
2. Syfte och mål	3
3. UNIK	3
4. Metod.....	4
5. Resultat	5
6. Analys av resultat	7
7. Utvecklingsområden.....	8
8. Sammanfattning.....	9

1. Inledning

Det övergripande målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt och inflytande i samhället och i sina egna liv. I Karlskoga och Degerfors kommun har kommunfullmäktige i respektive kommun beslutat att anta den europeiska jämställdhetsdeklarationen (CEMR). En deklaration som uppmanar Europas kommuner och regioner att offentligt ta ställning för principen att jämställdhet ska råda mellan kvinnor och män och att använda sina befogenheter för att uppnå jämställdhet för sina invånare. Med utgångspunkt i CEMR deklarationen har folkhälsonämnden antagit en strategi för jämställdhetsintegrering där genomförande av jämställdhetsanalyser samt att bekämpa stereotyper är prioriterat.

2. Syfte och mål

För att nå ett jämställt samhälle måste ett jämställdhetsperspektiv läggas på alla politiska områden. Det innebär att förslag och beslut analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv för att klarlägga möjliga konsekvenser för kvinnor respektive män. Syftet med folkhälsonämndens jämställdhetsanalyser är därför att uppmärksamma och belysa eventuella jämställdhetsutmaningar. Vilket möjliggör arbete för att uppnå en mer jämställd hälsa samt en kvalitet och service som är lika tillgänglig, av lika hög kvalitet och lika väl anpassad för alla, oavsett kön.

Utifrån folkhälsoförvaltningens jämställdhetsstrategi har trygghet identifierats som en jämställdhetsutmaning. Känsla av trygghet är ett av de mest grundläggande och starkaste mänskliga behoven och är central för människors välbefinnande. Den upplevda tryggheten skiljer sig över åldrar och mellan kön. Framst är det kvinnor och flickor som upplever otrygghet.

3. UNIK

UNIK står för Ungdomars nöjeskvällar i Karlskoga och målet med arrangemangen är att skjuta upp ungas alkoholdebut samt att erbjuda trygga och säkra arrangemang för ungdomar mellan 13–17 år.

UNIK är en utökad satsning på drogfria evenemang som påbörjades år 2020 och har som plan att genomföra event i samband med samtliga skollov. Bakom eventen finns en bred samverkan mellan flera aktörer inom och utanför organisationen. Samordnande för arbetet är folkhälsoförvaltningen.

4. Metod

För att genomföra jämställdhetsanalysen och ta reda på om UNIK levererar en likvärdig kvalitet ur ett trygghetsperspektiv för ungdomar identifierades följande tre frågeställningar:

- Hur har representationen av deltagande på UNIK kvällar och dess aktiviteter sett ut under år 2020?
- Hur ser processen för framtagande av aktiviteter ut ur ett jämställdhetsperspektiv?
- Hur upplever ungdomar kvällarna utifrån ett trygghets- och tillgänglighetsperspektiv?

4.1 Statistik

Efter varje genomförd UNIK-kväll genomförs en uppföljning som skickas ut till samtliga i arbetsgruppen. Dessa uppgifter tillsammans med anmälningsunderlag för vissa kvällar har använts för att få statistik över deltagande. Beroende på vilken aktivitet som genomförts har tillgång till statistik varierat vilket är till följd av den pågående pandemin då aktiviteter till viss del varit digitala. Under år 2020 genomfördes inga kvantitativa utvärderingar av ungdomarnas upplevelse av kvällarna varför ingen statistik kan redovisas.

4.2 Intervju

För att genomföra intervjuer med ungdomar togs en intervjuguide fram. Intervjuerna genomfördes av fritidsledare på de tre högstadieskolorna i Karlskoga kommun och var av formen semistrukturerad intervju. Både ungdomar som deltagit och ej deltagit på UNIK-kvällarna intervjuades.

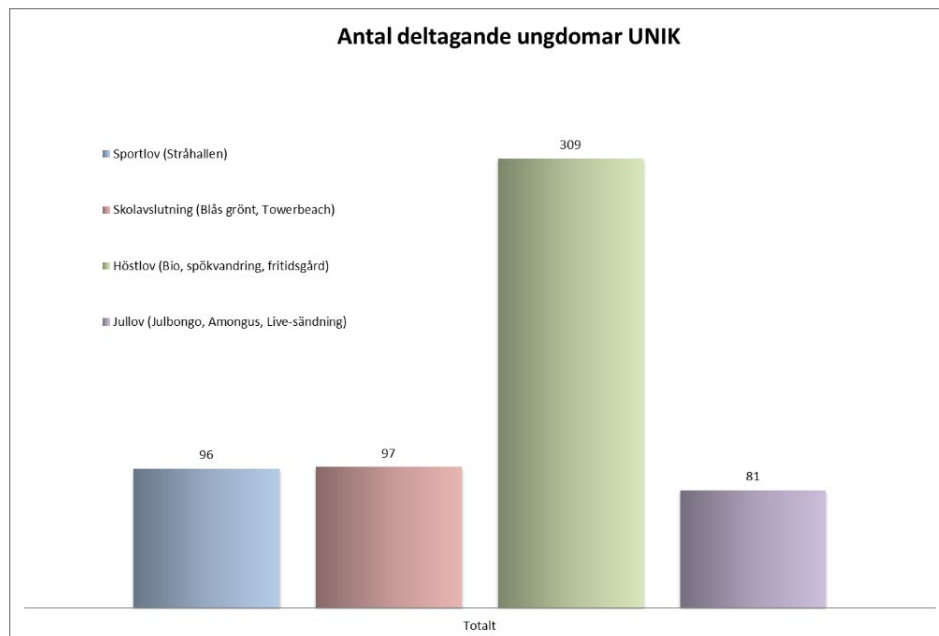
4.3 Processkartläggning

Med process avses händelseförlopp eller arbetsmoment i en organisation. För att undersöka hur framtagande av aktiviteter skett utifrån ett jämställdhetsperspektiv genomfördes en processkartläggning med samordnaren för UNIK.

5. Resultat

5.1 Statistik över deltagande

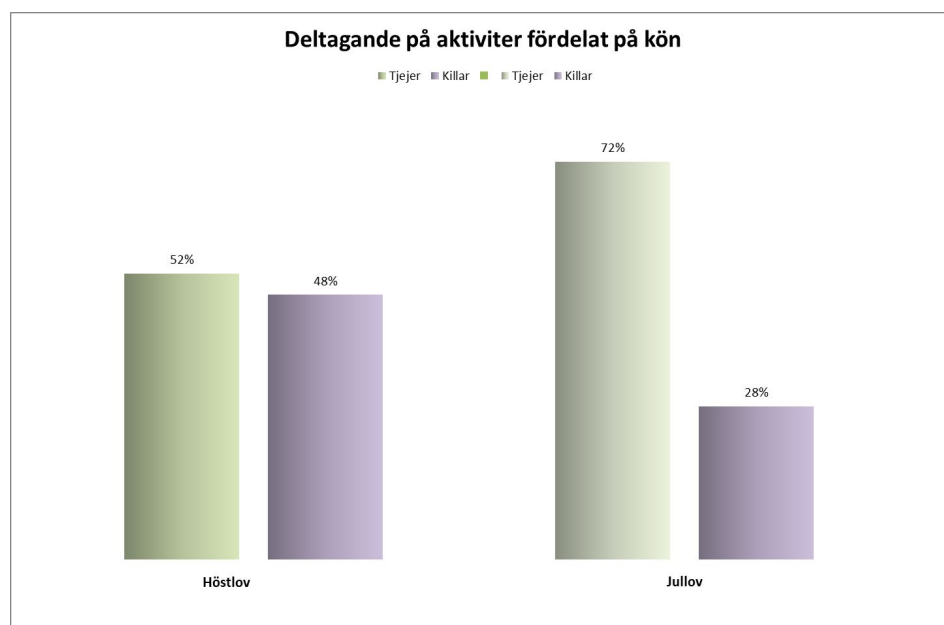
Statistiken för året visar att antal deltagande ungdomar var som högst vid aktiviteten inför höstlovet år 2020. Totalt deltog 309 ungdomar vid detta tillfälle.

Statistik över deltagande fördelat på kön

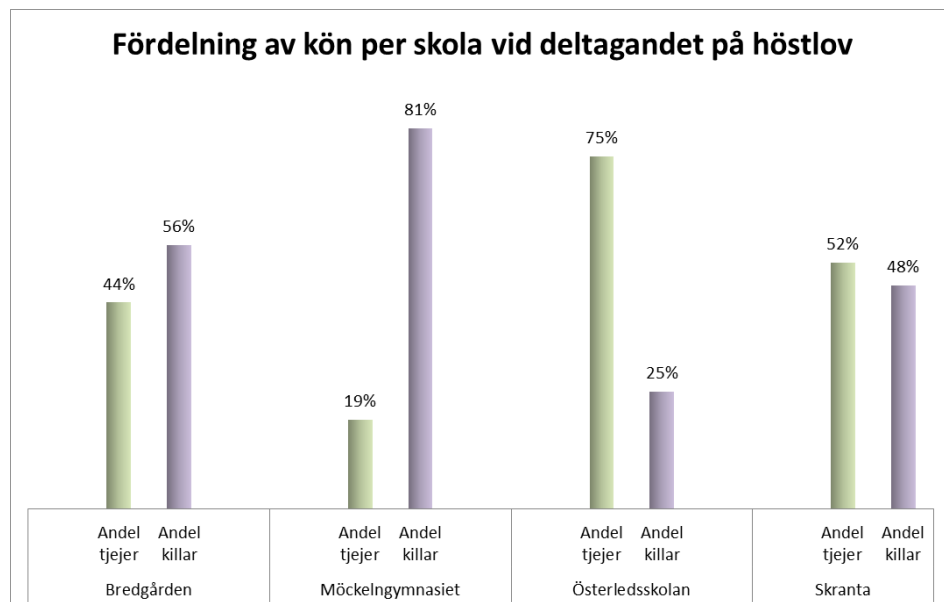
Statistiken över deltagande fördelat på kön kunde endast identifieras vid två av årets UNIK-kvällar, inför höstlovet samt jullovet. Statistiken visar att könsfördelningen vid höstlovet var jämnt fördelat.

Vid jullovet var representationen betydligt högre bland tjejer. Aktiviteten vid jullovet bestod till stor del av en livestreaming där antal tittare kunde identifieras, dock inte kön. Statistiken avseende kön vid jullovet baseras därför endast på deltagande vid studion, utmaningen Jägarvila, Rubiks kub samt Kahoot.

Statistik över deltagande fördelat på kön och skola

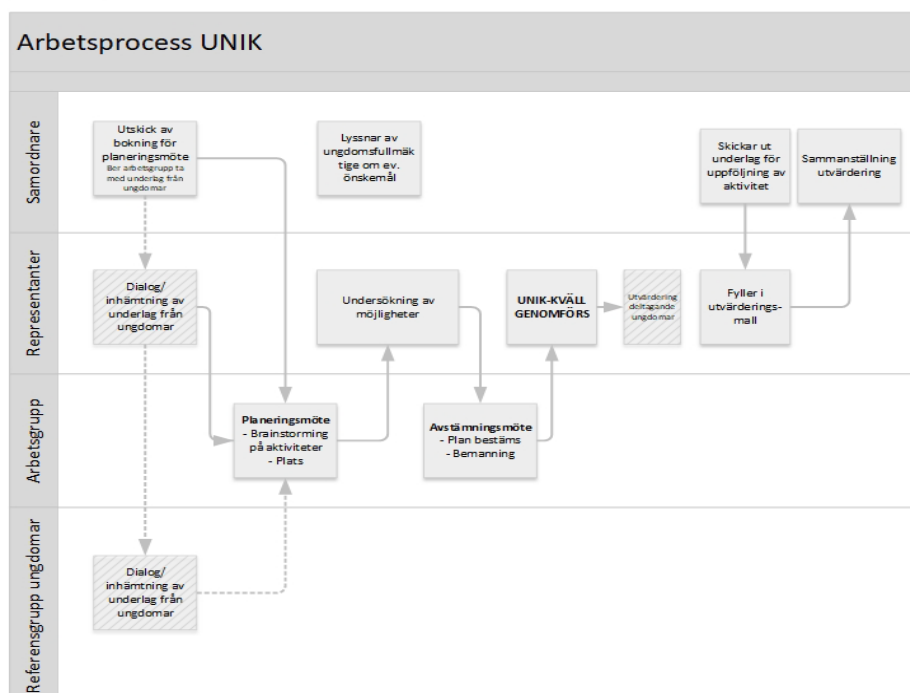
Statistiken över deltagande ungdomar fördelat på kön och skola på höstlovet visar att fördelning varierade över skolor. Statistiken visar en jämn könsfördelning från ungdomar tillhörande Bregårdskolan och Skrantaskolan. När det gäller ungdomar från Österledsskolan var andel tjejer betydligt mer representerade än killar. Från ungdomar vid Möckelngymnasiet var andel killar betydligt mer representerade än tjejer.

5. 2 Processkartläggning med ett jämställdhetsperspektiv

Nedan bild är en karta över arbetsprocessen för att ta fram aktiviteter inför UNIK-kvällarna. Kartan visar faktiska delmoment samt moment som genomförs i mindre utsträckning eller som identifierad insats som skulle behöva genomföras.

Genomförs i mindre utsträckning/alternativ insats

5.3 Intervju med ungdomar som deltagit och ej deltagit

Totalt intervjuades 31 ungdomar och intervjuerna utgick ifrån tre frågeområden enligt nedan.

Övergripande

Vid intervjuerna ställdes frågan om information inför kvällarna samt möjlighet till påverkan. Av de som inte deltagit lyfter i princip samtliga att de inte sett någon information alls. Av de som deltagit anges Instagram allra mest som en källa till information. Ingen av ungdomarna anger att de fått information om kvällarna av någon personligen. Utifrån påverkan lyfter deltagande ungdomarna bion (aktivitet under höstlovet) som främsta exempel på påverkansmöjlighet.

Vid möjligheten att få önska aktiviteter kommer sport i form av dans och tävlingar som förslag från några tjejer medan några killar lyfter sport i allmänhet som förslag.

Tillgänglighet

Utifrån tillgänglighet intervjuades ungdomarna om upplevelsen av att alla är välkomna och möjlighet till att delta utifrån olika förutsättningar. Samtliga ungdomar lyfter upplevelsen av att alla är välkomna och att ekonomi inte utgör något hinder då aktiviteterna är kostnadsfria.

När det gäller placering lyfter ungdomarna som bor centralt att aktiviteter centralt är en fördel. Ungdomar som bor i utkanterna lyfter dock att avstånd inte är ett hinder för att delta. För att förflytta sig längre lyfts buss och föräldrar som skjutsar som en möjlighet. En aspekt som lyfts i intervjun är bussavgångar i relation till när UNIK -kvällarna startar och slutar. Vid vissa kvällars slut har vissa busslinjer slutat gå för kvällen.

Trygghet

Alla intervjuade ungdomar som deltagit lyfter att de upplevt trygghet vid kvällarna. En ungdom lyfter dock erfarenhet från ett annat år när en ungdom känt sig utsatt vid vinnande av ett pris.

När det gäller trygghet och att ta sig till aktiviteterna lyfter ungdomarna att de upplever trygghet till och från aktiviteterna. Speciellt när flera kompisar tar sig tillsammans, det finns buss att åka eller när föräldrar skjutsar.

6. Analys av resultat

6.1 Statistik över deltagande

Aktiviteten inför höstlovet år 2020 hade högst andel deltagande under året. Det var också en jämn representation av tjejer och killar. Till aktiviteten genomfördes en satsning på marknadsföring och arbetsgruppen utgick också ifrån tidigare erfarenhet av vad ungdomar gillat att delta vid. Ungdomarna fick också till denna aktivitet rösta på filmer som skulle visas på bio. Dessa delar ses vara en stor bidragsfaktor till det höga deltagandet samt den jämna representationen vilket också stärks utifrån intervjuerna med ungdomarna.

6.2 Processkartläggning

Kartläggning över arbetsprocessen för UNIK visar att det finns en övergripande etablerad struktur för planering. Det som kartläggningen visar är att det saknas en struktur för att säkerhetsställa ungdomars delaktighet i processen men även för att säkerhetsställa att kvällarna levererar en likvärdig kvalitet för alla.

6.3 Analys av intervjuer ur ett jämställdhetsperspektiv

Ur ett könsperspektiv är skillnaderna mellan tjejers och killars upplevelse av kvällarna generellt inte stora. Utifrån tillgänglighet där aktiviteterna är välkomnande för alla tillsammans med ett bra bemötande från personal lyfter både tjejer och killar att upplevelsen är bra. Detsamma gäller påverkan på aktiviteterna där bion lyfts som ett exempel, både hos killar och tjejer.

Det som framkommer under intervjuerna och som skiljer sig åt är bland annat hur informationen inför kvällarna nås. Tjejer lyfter i högre utsträckning Instagram som en källa till information medan killar lyfter affischer och skolans informations-TV som källa. För de som inte deltagit vid kvällarna lyfter majoriteten, oavsett kön, att de inte sett någon information alls om kvällarna.

När det gäller trygghet lyfter samtliga intervjuade ungdomar som deltagit att de upplevt trygghet vid kvällarna. De skillnader som syns utifrån trygghet är att flickor i större utsträckning lyfter vikten av att personal finns på plats och att dessa personer är synliga, vilket ger en trygghet. Något som lyfts av en tjej i intervjun är att hon upplever trygghet vid aktivitet men att föräldrar uttrycker oro, vilket visar på vikt av att även föräldrar får information om kvällarna ur ett trygghetsperspektiv.

7. Utvecklingsområden

Grundmall för utvärdering

Utifrån processkartläggningen och insamlingen av statistik tydliggörs behovet av att forma en grundmall för utvärdering som kan användas för utvärdering vid varje UNIK-kväll.

Referensgrupp

Kartläggningen stärker även behov av att forma referensgrupp med bred representation av ungdomar för att säkerhetsställa en likvärdig kvalitet, både hos killar och tjejer.

Information och marknadsföring

Intervjuerna lyfter behovet av marknadsföring och information om kvällarna riktat mot föräldrar ur ett trygghetsperspektiv. Utifrån ett tillgänglighetsperspektiv behöver behovet av information om UNIK-kvällarna på andra språk ses över för att möjliggöra att alla oavsett kön och bakgrund ska kunna delta och känna trygghet inför och under kvällarna.

Trygghetsskapande insatser

Ungdomarna, specifikt tjejer, lyfter i intervjuerna närvarande och synliga vuxna som en trygghetsfaktor vid kvällarna, vilket arbetsgruppen behöver lyfta in i planeringsarbetet inför UNIK-kvällarna. Även tillvägagångsätt vid priser i samband med aktiviteter behöver ses över för att minska utsattheten. Ytterligare en trygghetsskapande insats utifrån intervjuerna är att undersöka bussavgångar i relation till UNIK - kvällarnas öppettider.

8. Sammanfattning

Jämställdhetsanalysen visar att UNIK-kvällarna lockar både killar och tjejer samt att upplevelsen av kvällarna är bra och att ungdomar uppskattar aktiviteterna som genomförs. Samtidigt identifierar jämställdhetsanalysen ett utvecklingsbehov, både ur ett trygghets- och tillgänglighetsperspektiv.

Genom genomförande av föreslagna utvecklingsområden förväntas målet med trygga och säkra arrangemang och en likvärdig kvalitet för alla säkerhetsställas.

Karlskoga 2021-03-01

Kristin Adamsson
Folkhälsoutvecklare

Julia Åhlgren
Verksamhetsutvecklare